

פסולת פלסטיק

פסולת פלסטיק - לא בים שלנו! שומרים על סביבה ירוקה

בכניסה לאחד מחופי הים נתלה לאחרונה שלט שבו נכתב:

"אין להכניס כלים חד-פעמיים מפלסטיק לחוף"

כדי להגביר את המודעות של המבקרים בחוף ולגייס את שיתוף הפעולה שלהם בעניין איסור הכנסת כלים חד-פעמיים, החליטו הפקחים של החוף לכתוב דף מידע ולתלות אותו על השלט כך שהמבקרים יוכלו לקרוא.

עזרו לפקחי החוף **לכתוב** את דף המידע למבקרים, שבו אתם **מסבירים** למבקרים את החשיבות של צמצום השימוש בכלי פלסטיק חד-פעמיים בחוף. **תארו את** הנזקים שגורמת פסולת הפלסטיק המגיעה לים, **וגם הציעו** למבקרים הצעות כדי להימנע משימוש בכלים חד-פעמיים בחוף.

לפני הכתיבה קראו את שני מקורות המידע שלפניכם, וארגנו את המידע לפי הנחיות המורה.

לאחר מכן כתבו את דף המידע. הקפידו על כתיבת המידע משני המקורות, והשתדלו לכתוב במילים שלכם באופן ברור, הגיוני ומשכנע.

נושא ו: פסולת פלסטיק

דוגמה א':

יום רביעי ב' בסיון תשנ"ג 22/6/17
 בסלמת ימית
 אזרחים יקרתי, בסלמת הפלסטיק אומץ צורקתי
 לחולם היא לא עוצרת בשום צבר!
 את תחשבו שום צורקתם מהו קטן אז זה
 במצב, יש כל סוגי מטרם! נא להשליך אליו
 את הפסלתם.
 הנצקית שומרת וכולית לעשות משתדלותי!
 צבית נחנקית מהליוו הפלסטיק, צבית נחנקית
 מחלקיקים העניית של הפלסטיק, היום מצבתי
 אנו מהלדים שנת 2050 יהיה יותר אוריוו
 של הפלסטיק מאשר תלמי חיית.
 את אנו רוצים לעשות את זה, זה עלול מאוד
 משתדלת להביא תלמי רב עממיים ואת הקמת
 תלמי מחלקיק, רצוי לערוק לעח.
 חשוב לערוק לעח את כל הפלסטיק! את הקבלי
 סיוריות, שקיות חלופיות ומשפלות.

את נצרוק את כל היללסטיק לעה נחית את הצופות

ולחית את הכחמת החיות .

בטו נעשה את צה בינז! נשאר אל הים

והחיות! נחית את הצופות!

את נעשה את כל הצופות הילל, ואת את

שאלות .

<p>יהיה לכולנו יותר כיום גיב</p>

טקסט מוקלד ללא שגיאות כתיב

פסולת ימית

אזרחים יקרים, פסולת הפלסטיק שאתם זורקים

לחול היא לא עוזרת בשום דבר!

אל תחשבו שאם זרקתם משהו קטן אז זה

בסדר. יש כל 10 מטר פח! נא להשליך אליו

את הפסולת.

הנזקים שאתם יכולים לעשות משמעותיים!

צבים נחנקים משקיות פלסטיק, דגים נחנקים

מחלקיקים קטנים של פלסטיק, הים מזדהם.

אנו משערים שעד 2050 יהיו יותר שאריות

של פלסטיק מאשר בעלי חיים.

אם אנו רוצים לשנות את זה, זה פשוט מאוד.

תשתדלו להביא כלים רב פעמיים ואם הבאתם

כלים מפלסטיק, רצוי לזרוק לפח.

חשוב לזרוק לפח את כל הפלסטיק! את בדלי

הסיגריות, שקיות חטיפים ומשקאות.

אם נזרוק את כל הפלסטיק לפח נפחית את הזיהום

ונפחית את הכחדת החיות.

בואו נעשה את זה ביחד! נשמור על הים

והחיות! נפחית את הזיהום!

אם נעשה את כל הפעולות האלה, הן גם ממש

פשוטות.

יהיה לכולנו
יותר כיף בים

מחווון להערכת כתיבה בעלת מאפיינים מידעיים

(למשל בנושאים מתחום המדעים: פסולת פלסטיק, טורבינות רוח)

שם התלמיד/ה: _____ תלמידי כיתה ה' _____ נושא הכתיבה: _____ פסולת פלסטיק _____ התאריך: _____

התבוננות על הכותב/ת

- אפשר להפריך היבטים אלה ואחרים:
 - האם הגאומיד/ה פלסטיק/השגשג/השגשג/ה שייכה אקראית הכגיבה למשל: הקשיבו/ה, הגלניין/הגלנינה בה?
 - איך נילשה הגאומיד/ה אכגיבה ואיך הגע/ה/ה במה/ה למשל: הביטחון, בהגלפבא, בחשש, בחוסר רצון?
 - במשימה שבה נדרש ארגון מידע מקדים אכגיבה, האם הגאומיד/ה לך/ה פלואו של גבנון אקראית הכגיבה, כלן סימון מידע הטקסט, שימוש בדף גבנון?
 - האם היה צורך בגיוון נוסף אקראית הכגיבה או במה/ה?

התבוננות על הטקסט

התרשמות כללית

התרשמותי ממעורבותו הרבה של התלמיד בנושא ומקומו האישי העוצמתי המובע בכתיבתו. הטקסט משכנע ואמין, בעיקר בזכות השימוש בהישג רבים שבאמצעות הכותב משיים את הקוראים וקורא לפעולה. חלקו האחרון של משפט הסיום כתוב בכתב מודפס ומוקף במסגרת צבעונית - בחירה יצירתית של הכותב כדי להדגיש את התוצאה של סיפוק הפסולת ימית.

- אפשר להפריך היבטים אלה בהגאם אמשימה:
 - האם יש דבר שבו הטקסט ובאופן כגיבה למשל: ארגון המידע ופירוק הפלג, אורך הטקסט, מובנה הטקסט, היבט לשוני מיוחד?
 - האם הטקסט פרטי אגך בגבנון למשל: הפלג מעניינה של המידע, מלואה הכגיבה בנושא?

מצומצם
 מפותח מעט
 מפותח
 מפותח היטב

תוכן

הטקסט יש מידע המתייחס לכל רכיבי מטלת הכתיבה. הטקסט פותח בפנייה ישירה לאזרחים, שיש בה מחאה על לריקת פסולת בחוץ הימי; זוהי פתיחה המעוררת סקרנות ועניין. בהמשך הטקסט יש תיאור של הנבקים הנרמים מזריקת הפסולת בימי הצעות לפתרון ותיאור התוצאות של הפתרונות המוצעים. יש שימוש באמצעים רטוריים מאוונים שמטרתם לשכנע את הקוראים והם מעשירים את תוכנו של הטקסט: "תשתפשו להביא כלים רב פעמיים", "בואו נעשה את זה ביחד! נשמור על הימי והחיות! נפחית את הזיהום!". בפסקה האחרונה יש חזרה על אותם הרעיונות: "נפחית את הזיהום... נפחית את הכחידת חיות... נשמור על הימי והחיות! נפחית את הזיהום!". בשני מקורות המידע שהוצעו במטלה יש פרכי מידע נוספים שלא באו לידי ביטוי בטקסט.

- באיזו מידה גבן הטקסט מפותח?
 - אפשר להפריך היבטים אלה בהגאם אמשימה:
 - הפלג מידע מובן ומגאם אנושא הכגיבה
 - הפלג מידע בהגאם אדרישגה המטלה, למשל: מיזוג מכל מקורגה המידע שהוצג, הגייחסגל אכל רכיבי הגבן של המשימה
 - הפלג המידע באמצעלג הסברים, גיאורים ודלמאל המשקפים אג ליווד המידע מפתקסט/ים לנקרא/ו.

הערה: אם הטקסט אינו עוסק בנושא הנדרש, יש לתעד זאת במחווון ולהעריך אותו לפי הקריטריונים במחווון.

לא לניד לניד בחלקו לניד ברובו לניד

לנידות

הניקסט מאורפן ברצף הניוני המאפשר להנין את הקשר הסיבתי בין הרעיונות. הניקסט מתחיל בפנייה לקוראים, אחר כך מוצגת ההצעה המשפט מבלי: "הניקיים שאומץ יבליים לעשות משמעותיים", ולאחריה הסבר ההצעה. בהמשך, הכותב מפרט כמה הצעות לפתרון ולבסוף מסיים בפנייה לקוראים להתחייב לשם הפחתת זיהום הי. חלקי הניקסט מקושרים רעיונית גם לבא שימוש במילות קישור.

באיזו מידה הניקסט לניד?
אפשר להפריך היבטים אלה:
פגיחה מובחנת ומגאימה אנושא וסיום ברור של הניקסט נניגן אפגיה אוסיים בדרכים שונות ומחלואג.
הניקונג והמידעל הניקסט קשורים זה לזה ומאורגנים ברצף הגיוני לומל:
כרונולוגי, הכללה אפירט, סיבה אגזאפה, חליפה אפגרוג.
השימוש באמצעי קישור יקוז אגורם אכנידוג הניקסט לומל: מילוג קישור, מאככרים אצייני שיח

רמה גבוהה רמה בינונית/ גבוהה רמה בינונית/ נמוכה רמה נמוכה

לשון הטקסט

לשון הניקסט מתאימה לנושא הכתיבה ולסוג הניקסט. יש שימוש בשלשון הוראה והמלצה, לבואמה: "רצוי לזרוק לבח", "חשוב לזרוק לבח". כדי לביים את הקוראים ולהשיג את שיתוף הפעולה שלהם הכותב משתמש באמצעים רטוריים של פנייה בזוף שני רביים, לבואמה: "אם תחשבו...", "הניקיים שאומץ יבליים לעשות", "תשתדלו להביאו...". לקראת סוף הניקסט הוא קורא להם לבצע באמצעות שימוש בזוף ראשון רביים, לבואמה: "אם אנו רוצים...", "אם נזרוק...", "באו נעשה", "נשמור... נפחית...". אמצעים רטוריים אלה עוזרים לכותב להעביר לנו הקוראים את נמת קולו ההחלטית והמשכנעת.

הניקסט כותב ברובו בשפה גבוהה: "ניקיים משמעותיים", "אנו משערים", "נאו להשליך", "בהצפי סיירות" (כתוב "הבהצפי סיירות" במקום בהצפי הסיירות). יש שימוש מתאים במשפטי תנאי, לבואמה: "אם נזרוק את כל הפסולת... נפחית את הזיהום".

המשפט המסיים את הניקסט הוא משפט תנאי שחלקו השני מוקף במסגרת צבעונית שיוצרת רושם של חלק נפרד מן הניקסט, גם בשל סימן הנקודה שאינו במקומו. הכותב קטע למעשה את המשפט, והרושם שנוצר אצל הקורא הוא של פזם תחבירי. המשפט השלם הוא: "אם נעשה את כל הפעולות האלו, הם גם ממש פשוטות, יהיה לכולנו ביחיים".

יש מקרה של חוסר התאם אקדוקי במשפט: "אנו... יהיה יותר שאירות של פלמסיק", במקום "יהיו". במשפט האחרון הניקסט "אם נעשה את כל הפעולות האלו, הם גם ממש פשוטות", המילה "האלו" שאינה נכונה האלה. כמו כן בינוי הזוף החוזר למילה "פעולות" היה צריך להיות "הן".

מפי רמת הלשון הניקסט?
אפשר להפריך היבטים אלה:
שימוש הלשון האופיינית אנושא הכתיבה אוסג הניקסט
גיוון באוצר המילים אדוק השימוש בו, מילים מורכבות מורפולוגי, מורכבות גחביריג
אקינוג מורפולוגי, אגחביריג

מאפייני כתיב, כתב וארגון על פני הדף

כתיב	שימוש בסימני פיסוק
☒ כתיב נכון או נכון ברובו ☐ שגיאות כתיב רבות (בעיקר הומופוניות) ☐ שגיאות כתיב רבות הפוגמות בקריאות ☐ שאינן פוגמות בקריאות	☒ פיסוק נכון ברובו ☐ פיסוק חלקי ☐ היעדר פיסוק או פיסוק שגוי
פירוט/הערות: _____ _____	פירוט/הערות: יש שימוש מתאים בסימני פיסוק, התרמים להבנת הטקסט. השימוש המרובה בסימן קריאה משרת את הכותב במחאתו ובקריאתו לפעולה. השימוש הנקודה במשפט האחרון בטקסט קוּסַע את משפט התנאי.
ארגון הכתוב על פני הדף	כתב יד
☒ מאורגן היטב ☐ מאורגן ☐ עדיין אינו מאורגן	☒ מובן וקריא ☐ מובן ברובו ☐ קשה עדיין לפענחו
פירוט/הערות: יש חלוקה לפסקות המתאימה לתכני הטקסט.	פירוט/הערות: _____

לסיכום

לקראת תוכנית עבודה: נקודות חוזק ונקודות לחיזוק

ארצה לעודד את התלמיד לכתוב טקסטים המבטאים את קולו האישי העוצמתי והמשכנע. הוא הצליח להעביר לקוראים את הרעיונות החשובים לו וענה על דרישות המטלה. כמו כן, אחמאי לו על החלוקה לפסקות המשקפת את המעברים בין הרעיונות בטקסט. הייתי משבחת אותו על השימוש היעיל בסימני פיסוק שזכר להעביר את כוונותיו. הייתי משוחחת איתו על החלרות בפסקה האחרונה של הטקסט ומציעה לו לעיין במקורות המידע כדי לחפש פרכי מידע נוספים ובכך להעשיר את הפתרונות שהציע. כמו כן, הייתי מתייחסת לכתוב המספרת בסוף הטקסט, שמציע אחי מפישי את עוצמת דבריו ומציע אחר קוּסַע את משפט התנאי.

לקראת שיחת משוב

הייתי משבחת את התלמיד על הטקסט המשכנע שכתב, ועל כך שהצליח להעביר לקוראים את חשיבות ההימנעות משימוש בכלי פלמטיק חד-פעמיים. כמו כן, הייתי מחמאה לו על הטקסט הלכדי שכתב, על החלוקה לפסקות והשימוש היעיל בסימני פיסוק שתרמו להבירות הטקסט. על הפנייה לקוראים, ועל הניסיון לרתום אותם באמצעות השימוש באמצעים רטוריים לטובת הרעיון של שמירה על החופים. הייתי מפימה לו בטקסט את האמצעים שהשתמש בהם כדי שיהיה מודע לאופן שבו הם משפיעים על הקורא.

הייתי מבררת כיצד הוא ארפן את המידע משני המקורות למשל, האם סימן על גבי הטקסטים פרכי מידע לפי רכיבי המטלה? האם יש מידע שסימן במקור או כתב בדף הסיכום ושהיה רוצה להוסיף לטקסט שכתב?

הייתי מפנה את תשומת ליבו לכתוב המספרת בסוף הטקסט ושואלת אותו אם זהו חלק ממשפט תנאי המתחיל במילים "אם נעשה את כל הפעולות האלו..." שקוּסַע אותו בסימן נקודה, או שהתכוון לכתוב שני משפטים נפרדים.

- חיבטים שהיית רוצה אפמיך אולדד בכגיבה של הגלמיד/ה
- חיבטים שהיית באחר/ה אקדם בכגיבה של הגלמיד/ה ויש אהמקד בשניים או שלשה חיבטים אלה אלה לם בהגבאונג הטקסטים אחרים לכגיבה הגלמיד/ה

- דברים שהיית רוצה אהליד אגלמיד/ה או אלאו אלה אלה לקבל קריאה הטקסט אלה אלה פלישה אלה אלה בכגיבה

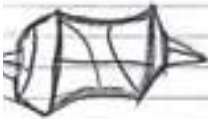

נושא ו: פסולת פלסטיק

דוגמה ב':

יום נתיני ה ססיון מעשה 22011
 מחוג ילית
 טליל מוטפיל יקרים רבתי צעורי
 אור תשנות ליהבס הנוא לביהם
 הפלסטיק סמופי הית כל הפלסטיק
 טאיתס ומטפיל זנקים הית עטיא
 הפלסטיק סריאותיות, הילי חיים ילית כח
 דם ים שאוכל מכולות צא מסייל
 הין סקית פלסטיק פלסטיק הנו אכל
 אור זה נחך וית. הפלסטיק מכלה
 חק אור טניק יטיס הפלסטיק
 ארס עט הפלסטיק למטפיל פלסטיק
 לטני טהית סאית לית. חטוב מאוני
 טחיו וועקית לעקית וועקית אוק
 לעפרי את עזה הויהית. אט עני
 שוקים לפסולת בלחות, כסות, וסקיות

פלסטיק, אכטר ארבוט ציגית, הית
 כה בענות, אכטר עט לפלסטיק לית
 לפלסטיק לכו טיפיל סהית לא דרכים
 אורתי כו זה דך ענת אור עק,
 לפלסטיק אור מילי הפלסטיק רבוי טאט
 אטיית ירבו לקנית פלסטיק טיפיל סאית
 וערו טניה. יטיס פלסטיק זה ירע, עני
 לפלסטיק כעט מילי עט האטפיל אור
 לעקית הפלסטיק אור הפלסטיק על הרכה
 ולעקית יטיס.

טקסט מוקלד ללא שגיאות כתיב

פסולת ימית

שלום תושבים יקרים רציתי לעורר את תשומת לבכם בנוגע לזיהום הפלסטיק בחופי הים. כל הפלסטיק שאתם התושבים זורקים בים מביא השלכות בריאותיות, בעלי חיים ימיים כמו צב ים שאוכל מדוזות לא מבדיל בין שקית פלסטיק למדוזה הוא אוכל את זה נחנק ומת. הפלסטיק מתכלה תוך מאות שנים וזיהום הפלסטיק גורם גם למבקרים לחשוב פעמיים לפני שהם באים לים. חשוב מאוד שתהיו מודעים לנזקים ותדעו איך לשפר את מצב הזיהום. אני מציע שבמקום להביא צלחות, כוסות, ושקיות פלסטיק, אפשר להביא ציננית, שקית רב פעמית, אפשר גם להפסיק לייצר פלסטיק לא שימושי שהרוב לא צריכים אותו כי זה רק גורם עוד נזק. להעלות את מחירי הפלסטיק כדי שאם אנשים ירצו לקנות פלסטיק שיחשבו פעמיים ויזכרו איזה זיהום גדול זה גורם, עדיף ללכת כמה מטרים לפח האשפה מאשר לזרוק בשנייה את הפלסטיק על הרצפה ולגרום זיהום.

לא לכיד לכיד בחלקו לכיד ברובו לכיד

לכידות

הרעיונות בטקסט ערוב קשורים זה לזה ומאורגנים ברצף הזיוני. יש בטקסט פתיחה מובחנת של פנייה לתושבים. לאחר הפנייה הכותב מתאר את הנבקים של פסולת הפעסטיק. עקראות מתאר ההצעות לפתרון יש שימוש במשפט מכילים המהווה מעבר בין תיאור הנבקים לעפני כן ובין תיאור ההצעות לשיפור המצב בהמשך הטקסט: "חשוב מאוד שתהיו מודעים לנבקים ותפעלו אין לשפר את מצב הליהום".

יש שימוש יעיל במאזכרים, כמו "את זה... לפני שהם באים" והמילות קישור, לדוגמה: "בנוגע ל...".

"כמו", "תוך" מאות שנים, "עצמי".

הטקסט לכיד ברובו, אך יש כמה מקומות שבהם הקישוריות אינה מיטבית: הקישור באמצעות וי"ו החיבור בין המשפטים: "הפעסטיק מתכזה תוך מאות שנים וליהום הפעסטיק גורם למבקרים לחשוב פעמיים..." אינו יעיל.

במשפט "להעלות את מחירי הפעסטיק כדאי שאם אנשים ירצו לקנות פעסטיק שיחשבו פעמיים..." - השימוש בשי"ן הליקה במילה "שאם" אינו מתאים כדי לתאר את הקשר הסיבתי שאליה ככל הנראה התכוון הכותב. מילות קישור כגון "כי" או "כיוון ש..." יכולות להתאים.

יש בסוף הטקסט לא ברור הקשר שעשה הכותב - באמצעות המילה "עצמי" - בין השלכת פסולת לפח ובין עציית מחירי הפעסטיק.

באיזו מידה הטקסט לכיד? אפשר להפריך היבטים אלה:

- פגיחה מובחנת ומגאימה אנושא וסיום ברור של הטקסט נניגן אפגאח אוסיים בדרכים שונות ומגאונג.
- הרעיונות והמידע הטקסט קשורים זה לזה ומאורגנים ברצף הזיוני לאמלא: כרונולוגי, הכללה ופירוט, סיבה וגאצאה, בליה ופגרוץ
- השימוש באמצעי קישור ילזו וגורם לכידה הטקסט לאמלא: מילוג קישור, מאזכרים וזיוני ליה

רמה גבוהה רמה בינונית/ גבוהה רמה בינונית/ נמוכה רמה נמוכה

לשון הטקסט

לשון הטקסט מתאימה לנושא הכתיבה ולסוג הטקסט. השימוש באוצר מילים מגוון ומגויק מבטא מורכבות מורפולוגית, לדוגמה "השלכות בריאותיות", "בעלי חיים ימיים", "הפעסטיק מתכזה תוך מאות שנים", "מודעים לנבקים", "שקית רב-פעמית", "גורם", "פעסטיק לא שימושי", "ליבכס". יש גם משפטים בעלי מורכבות תחבירית: "רציתי לעזור את תשומת ליבכם..."; "בעלי חיים ימיים כמו צב ים שאוכל מצולות לא מביאם בין שקית פעסטיק למצולה"; "עצמי לעכבת לפח האשפה מאשר לברוק בשנייה את הפעסטיק עם הרצפה ולגרום ליהום". בדוגמה האחרונה השימוש במילה "רצפה" מתאים פחות כשמדובר בחוף הים, והמילה המתאימה יותר היא חוף/חול. יש בטקסט שימוש בלשון המלצה המותאמת לסוג הטקסט, לדוגמה "חשוב מאוד שתהיו מודעים...", "אני מציע", "אפשר", "עצמי", "כדאי".

במקום אחד בטקסט יש פגם תחבירי בלש היעדר מילית היחס "ם": "כל הפעסטיק שאותם התושבים צורקים בים מביא השלכות בריאותיות" - יש לכתוב "מביא ל..." או "גורם ל...". ובאופן תקני יותר יש לכתוב "יש לו השלכות בריאותיות".

מפי רמה הלשון בטקסט? אפשר להפריך היבטים אלה:

- שימוש בלשון האופיינית לאנושא הכתיבה וסוג הטקסט
- זיון באוצר המילים וזיון בשימוש בלשון מורכבת מורפולוגית, מורכבת מחבירית
- הקניג מורפולוגית ומחבירית

מאפייני כתיב, כתב וארגון על פני הדף

<p>כתיב</p> <p>☒ כתיב נכון או ☐ שגיאות כתיב רבות (בעיקר הומופוניות) ☐ שגיאות כתיב רבות הפוגמות בקריאות</p> <p>☐ כתיב נכון או ☒ שגיאות כתיב רבות הפוגמות בקריאות</p> <p>פירוט/הערות: אין שגיאות כתיב בטקסט מלבד במשפט אחד, ככל הנראה מחוסר תשומת לב: המילה "במקום" ("אני מביע שמקום להביא צלחות...") נכתבה ללא מילית היחס ה'.</p>	<p>שימוש בסימני פיסוק</p> <p>☒ פיסוק נכון ברובו שתומך בקריאה ☐ פיסוק חלקי ☐ היעדר פיסוק או פיסוק שגוי</p> <p>פירוט/הערות: יש שימוש מתאים בנקודה ובפסיק. חסר פסיק לאחר הפנייה לנמענים ("שלום תושבים יקרים"). היבד מציפה בכיתות ה'-ו'.</p>
<p>ארגון הכתוב על פני הדף</p> <p>☐ מאורגן היטב ☒ מאורגן ☐ עדיין אינו מאורגן</p> <p>פירוט/הערות: כראוי להנחות ולמיידיים הכיתה ה' לפתוח נושא חדש בשורה חדשה, לציטוט: את החלק שבו הכותב מתאר הצעות לצימצום השימוש בפסטיק, המתחם המילים "אני מביע" - כראוי להתחיל בשורה חדשה. גם את ההתחלה, אחרי הפנייה "תושבים יקרים", כראוי להתחיל בשורה חדשה.</p>	<p>כתב יד</p> <p>☒ מובן וקריא ☐ מובן ברובו ☐ קשה עדיין לפענח</p> <p>פירוט/הערות:</p>

לסיכום

לקראת תוכנית עבודה: נקודות חוזק ונקודות לחיזוק

התלמיד הפיק טקסט עם-פי' דרישות המטלה, וזה משקף יכולת לזהב מידע משני מקורות מידע. הייתי מעודדת אותו להמשיך לכתוב טקסטים בהקשר של מטלות שונות, המבטאים הן את הידע הקודם שלו הן את הידע שצביע מקריאה של מקורות מידע.

הייתי עובדת איתו על שיפור הקישוריות בין משפטים במקומות שבהם אמצעי הקישור אינם יעילים כדי להשיג לכיבדות מיטבית. שיפור הקישוריות בטקסט הזה יכול להיות באמצעות החלפת מילת קישור, או באמצעות שינוי מקומו של משפט בטקסט, או הרחבה של רעיון המובע באחד מהמשפטים.

נוסף על כך, הייתי מממדת אותו להתחיל נושא חדש / רעיון חדש בשורה חדשה ובכך ליצור פסקה חדשה.

פויבטיס שפייג ורצה אפמשיך אולדד בכגיבה של הגלמיד/ה
 פויבטיס שפייג באחר/ה אקדם בכגיבה של הגלמיד/ה ויש אהמקד בשנייה או שלוש פויבטיס אלהם לא בהגבונגא בטקסטים אחרים לכגיבה הגלמיד/ה

דברים שפייג רוצה אפליד אגלמיד/ה או
 אלאו אגלמה בלקבא קריאה פטקסט
 אלא סמך פלישה שאמה אכגיבה

לקראת שיחת משוב

הייתי אומרת לכתמיך שהתרגמתי מיכולתנו לעבד את המידע מהמקורות שקראו, לחבר את הידע
 החדש לידע הקודם שלו ששאלו ממקורות אחרים, ולכתוב ברמה לשונית המתאימה למטרת הכתיבה.
 פניתי לנמעני, ההסבר על נלקי פסולת הפסטיק וההצעות שהציע השיא את מטרתו של הטקסט.
 הייתי משהחת את בחירתו לשלב מידע שרצונתי לעגשא מתוך הידע הקודם שברשותי, ואז דווקא
 מתוך מקורות המידע שהוצאו במטלה.

הייתי מסבירה לו את חשיבות הבקרה על הכתיבה, שבאמצעותה הכותב יכול לזהות בטקסט
 חלקים שנדרש בהם תיקון. הייתי מציעה לו לקרוא את הטקסט בקריאה קולית ועוזרת לו לזהות את
 המקומות בטקסט שבהם יש לשפר את הקישוריות, למשל את המשפט "הפסטיק מתבלה תוך מאות
 שנים" אפשר אולי לשפץ באחד מהמשפטים הראשונים בטקסט, וכך המשפט המת"חם למבקרים
 הערתים מביקור יקושר באופן מיטבי לחלק המתאר את הנזק לצב היס, אשר יהווה המשך לתיאור
 הנזקים. כמו כן, הייתי מסבירה לו כי יש להתחיל עגשא חדש / רעיון חדש בשורה חדשה ובכך ליצור
 פסקה חדשה. באופן זה ארצונו הזרפי של הטקסט יהיה עח יותר לקריאה ועציבוי המידע עבור
 הקוראים.

נושא ו: פסולת פלסטיק

דוגמה ג':

יום רביעי 1.6.19

גף מניע פתרחמים / שומרי הסביבה הימית

מתרחמים יקרים, אנו, שומרי הסביבה הימית
מבקשים מאכס לא להביא מוצרים חד-פעמיים
למנוע היום.

ולמה למנוע:

- מוצרים חד-פעמיים נזקים מפלסטיק, ועלפוסיק
מזהם מאוד.
- אם חס וחלילה הפלסטיק מגיע אל תוך הים,
חיות ימיות יכולות לאכול אותו ולהחנק ומותל.
- פלסטיק ומתכות כגון סייג שבבים האים או
מצמחים בקרקעית, לורמים אחרים של מות
יצורים ימים שונים.

אין אפשר למנוע את הפלסטיק:

- להביא כלים רב-פעמיים ולפסולת פלסטיק.
- קוצר רגל, צוות שומרי הסביבה הימית.

טקסט מוקלד ללא שגיאות כתיב

דף מידע למתרחצים / שומרי הסביבה הימית

מתרחצים יקרים, אנו, שומרי הסביבה הימית

מבקשים מכם לא להביא מוצרים חד-פעמיים

לחוף הים.

זוה למה:

- מוצרים חד-פעמיים נוצרים מפלסטיק, ופלסטיק מזהם מאוד.
- אם חס וחלילה הפלסטיק מגיע אל תוך הים, חיות ימיות יכולות לאכול אותו ולהחנק למוות.
- פלסטיק וחלקי פלסטיק שצפים במים או מצטברים בקרקעית, גורמים למותם של מאות יצורים ימיים שונים.

איך אפשר למנוע את הזיהום:

- להביא כלים רב פעמיים ולהשתמש פחות בפלסטיק.

תודה רבה, צוות שומרי הסביבה הימית.

מחווון להערכת כתיבה בעלת מאפיינים מידעיים

(למשל בנושאים מתחום המדעים: פסולת פלסטיק, טורבינות רוח)

שם התלמיד/ה: _____ תלמידי כיתה ה' _____ נושא הכתיבה: _____ פסולת פלסטיק _____ התאריך: _____

התבוננות על הכותב/ת

אפשר להעריך היבטים אלה ואחרים:
• האם הגאמידי/ה השלמה/השלמה בשיחה אקראית הכגיבה למשל: הקליטה, הגלניין/הגלנינה בה?
• איך נילטה הגאמידי/ה אכגיבה ואיך הגעלה/ה במהאכה למשל: הביטחון, בהגלפה, בחשש, בחוסר רצון?
• במשימה שבה נדרש ארגון מידע מקדים אכגיבה, האם הגאמידי/ה ערך/ה כה פעולה של גבון אקראית הכגיבה כגון סימון מידע בטקסט, שימוש בדף גבון?
• האם היה צורך בגיוון נוסף אקראית הכגיבה או במהאכה?

התבוננות על הטקסט

התרשמות כללית

התרשמתי מאופן ארגונו של הטקסט: יצירת סעיפים באמצעות כותרות משנה וכתיבה בעקבות הודעות, זהו ארגון המתאים לך מידע.

התרשמתי גם מהבחירה בלהות המוען - "שוארי הסביבה הימית".

אפשר להעריך היבטים אלה בהתאם למשימה:
• האם יש דבר שבוטט בטקסט ובאופן כגיבה למשל: ארגון המידע ובהירוג, הפלגה, אורך הטקסט, מובנה הטקסט, היבט אלני מיוחד?
• האם הטקסט פרטי אגך בגבון למשל: הפלגה מלנינה של המידע, מלודבה הכגיבה בנושא?

מפותח היטב מפותח מפותח מעט מצומצם

תוכן

המידע בטקסט מתייחס לכל רכיבי המעלה אך באופן שאינו מפותח מספיק. הפנייה לנמענים בתחילת הטקסט והכרת התוצאה בסיומו הם חשובים כדי לרתום אותם לפעולה. תיאור נכחי הפלסטיק מתמקד בנכח שנרמ לחיות תחת תת-הכותרת הראשונה "זכה למה": יש חוסר דיוק במשפט: "מוצרים חד-פעמיים נוצרים מפלסטיק" שכן קיימים מוצרים חד-פעמיים שנוצרים מחומרים מתכלים ולפיכך לא כל מוצר חד-פעמי נוצר מפלסטיק. הטקסט משקף עיבוד מידע חלקי משני המקורות שהוצגו במסגרת הכתיבה; חסרים למשל תיאור של נזקים אחרים, יוזמות לבעלי החיים הנפגעים, פתרונות נוספים להפחתת השימוש בפלסטיק.

באיזה מידה גבון הטקסט מפותח?
אפשר להעריך היבטים אלה בהתאם למשימה:
• הפלגה מידע מובן ומגאים אנושא הכגיבה
• הפלגה מידע בהתאם לדרישה המטלה, למשל: מיזוג מכל מקור המידע שהוצגו, הגייסוג לכל רכיבי הגבון של המשימה
• הפלגה מידע באמצעל הסברים, גיאורים ודוגמאות המשקפים אג עיבוד המידע המטקסטליים שנקראו.

הערה: אם הטקסט אינו עוסק בנושא הנדרש, יש לתעד זאת במחווון ולהעריך אותו לפי הקריטריונים במחווון.

לכיד לכיד ברובו לכיד בחלקו לא לכיד

לכידות

הרעיונות בטקסט מאורגנים ברצף היגיוני. לטקסט כותרת מתאימה המציינת גם את המוען: "העצה
מידע למתרחצים / שומרי הסביבה הימית". יש פתיחה וסיום מובחנים, והארגון הרפ"י הנקודות
תחת שני תת-הכותרות מתאים מאוד לעצם המידע.

באיזו מידה הטקסט לכיד?
אפשר להעריך היבטים אלה:
פגיחה מובחנת ומגשימה אנושית וסיום
ברור של הטקסט נניח אפוא אוסיים
בדרכים שונות ומגוונות.
הקנינות והמידע הטקסט קשורים זה
לזה ומארגנים ברצף הגיוני למשל:
כרונולוגי, הכללה ופירוט, סיבה ואזאה,
הלימה ופירוש.
השימוש באמצעי קישור יקוץ אגורם
לכידה הטקסט למשל: מילוח קישור,
מאכזרים וצייני שיח

רמה גבוהה רמה בינונית/ גבוהה רמה בינונית/ נמוכה רמה נמוכה

לשון הטקסט

הטקסט כונה בשון המתאימה לעצם המיועד למתרחצים. אוצר המילים מדויק ומתאים לטעם:
"הפסיק מלה מאוה"; "מזרימ חה-פעמיים"; "נוצרים מפסטיק"; "אם חס ותלדיה...". בואמאות
לשימוש בסמיכות: "חיות ימיות"; "שומרי הסביבה".

מפי רמת הלשון בטקסט?
אפשר להעריך היבטים אלה:
שימוש בלשון האופיינית לטעם הכתיבה
אסל הטקסט
ליוון באוצר המילים ודיוק השימוש בו,
מילים מוכרות ומשפאלים מוכרות
אחבירים
הקנינות מופאלים אחבירים

מאפייני כתיב, כתב וארגון על פני הדף

כתיב	שימוש בסימני פיסוק
☒ כתיב נכון או נכון ברובו ☐ שגיאות כתיב רבות (בעיקר הומופוניות) ☐ שגיאות כתיב רבות הפוגמות בקריאות פירוט/הערות: "הפסטיק מליע ע"ם במקום "א"ל".	☒ פיסוק נכון ברובו ☐ פיסוק חלקי ☐ היעדר פיסוק או פיסוק שגוי פירוט/הערות:
ארגון הכתוב על פני הדף	כתב יד
☒ מאורגן היטב ☐ מאורגן ☐ עדיין אינו מאורגן פירוט/הערות: הארגון ברור באמצעות כותרות משנה ונקודות.	☒ מובן וקריא ☐ מובן ברובו ☐ קשה עדיין לפענח פירוט/הערות:

לסיכום

לקראת תוכנית עבודה: נקודות חוזק ונקודות לחיזוק

הייתי משהחח את התלמידי עם בחירתו לכתוב דף מידע המוצג בצורה נוחה לקריאת הנמענים באמצעות סעיפים בעלי כותרת ופירוט בכל סעיף ובפניה ישירה אליהם. הייתי עובדת איתו עם פיתוח התוכן, עם הוספת מידע חשוב - הסברים ודוגמאות - שיכולו להעשיר את הטקסט מתוך מקורות המידע.

הייתי מבררת ביצד התמונה עם ארזון המידע משני המקורות - האם סימן פרטי מידע רלוונטיים בטקסטים או שכתב לעצמו נקודות בדף טיטה? אם כן, כיצד נעזר בתכנון המוקדם בעת כתיבת הטקסט?

לקראת שיחת משב

הייתי אומרת לתלמידי כי בחירתו להציג את המידע כפי שכתב מתאימה מאוד לתכליתו של דף המידע ומסייעת לנמענים להבין את המידע. הייתי אומרת לו שכדאי להציג למתרחצים מידע נוסף כדי לשכנעם בנבקי פסולת הפלסטיק, ואף להביא דוגמאות, וכמו כן לבדוק הצעות לפתרון. הייתי שואלת אותו כיצד התמודד עם קריאת מקורות המידע והפקת פרטי המידע מהמקורות ועוברת לו לעשות זאת.

היבטים שהיית רוצה להמשיך או לחזק בכתיבה של הגלמיד/ה

היבטים שהיית באחר/ה לקדם בכתיבה של הגלמיד/ה ויש להמקד בשתיים או שלוש היבטים או אחת עם ההתבוננות בטקסטים אחרים שכתיבה הגלמיד/ה

דברים שהיית רוצה להגיד לגלמיד/ה או לשאול אחר/ה בעקבות קריאת הטקסט ולין סמך עליהם שאולי אכתיבה

נושא 1: פסולת פלסטיק

דוגמה ד':

Handwritten text on lined paper, transcribing the example text provided in the document. The text is written in Hebrew and discusses the prohibition of plastic waste.

טקסט מוקלד ללא שגיאות כתיב

פסולת ימית – מידע

תושבים יקרים,

אנו מבקשים מכם לא להכניס לים כלים חד פעמיים ושקיות. בגלל השקיות צבי הים עלולים לאכול את השקית בגלל שהם יחשבו שהשקית זה אוכל ואז הם ימותו. אנו ממליצים לכם להשתמש בשקיות רב פעמיות. ובנוסף לזה הפלסטיק מתפרק לחתיכות שנקראות מיקרו פלסטיק החתיכות האלה חודרות לגוף של בעלי החיים ופוגעות בהם.

מחווון להערכת כתיבה בעלת מאפיינים מידעיים

(למשל בנושאים מתחום המדעים: פסולת פלסטיק, טורבינות רוח)

שם התלמיד/ה: _____ תלמידי כיתה ה' נושא הכתיבה: פסולת פלסטיק התאריך: _____

התבוננות על הכותב/ת

אפשר להעריך היבטים אלה ואחרים:
האם הגאמידי/ה השתמש/ה בשפה בשיחה אקראית הכגיבה רומל: הקליבה, הגלניין/הגלנינה בה?
איך נילטה הגאמידי/ה אכיבה ואיך הגעלה/ה במהאכה רומל: בביטחון, בהגלבה, בחלש, בחוסר רצון?
במשימה שבה נדרש ארגון מידע מקדים אכיבה, האם הגאמידי/ה ערך/ה כה פעולה של גכון אקראית הכגיבה כגון סימון מידע בטקסט, שימוש בדף גכון?
האם היה צורך בגיוון נוסף אקראית הכגיבה א במהאכה?

התבוננות על הטקסט

התרשמות כללית

התרשמותי מהאכפיות שמהיזה התלמידיה בכתיבתה כלפי חיות הי. הטקסט קצר מאוד, וחבר פירוט של חשיבות הצמצום של השימוש בפלסטיק.

אפשר להעריך היבטים אלה בהגלם אמשימה:
האם יש דבר שבוט בטקסט ובאופן כגיבה רומל: ארגון המידע ובהילת, הצלג, אורכ הטקסט, מובנה הטקסט, היבט אלני מיוחד?
האם הטקסט פרטים אגך בגכנה רומל: הצלג מלנינה של המידע, מלודבה הכוגם/ה בנושאה?

מפותח היטב מפותח מפותח מעט מצומצם

תוכן

הטקסט מתחיל בפנייה לתושבים שמתימה לרע מידע מן הסוג הזה: "תושבים יקרים, אנו מבקשים מכם...". בטקסט יש תאור הנלך שעלום להירמ לחיות הי אם 'אכלו את השקיות או את חלקי הפלסטיק שבים, ואם המלצה לשימוש בשקיות רב-פעמיות, התלמידיה שילבה בכתיבתה מעט מאוד מידע משני המקורות, חסר פירוט על חשיבות הצמצום של השימוש בפלסטיק בחוץ ועל נלקים נוספים שהוא יורמ בים ובישה. התלמידיה משתמשת בביטוי "כלים חד-פעמיים ושקיות" ואינה מזכירה שמדובר בפלסטיק, שהוא עיקר הבעיה. רק בסוף הטקסט הקורא יכול להבין שמדובר בשקיות פלסטיק.

באיזה מידע גכון הטקסט מלמה?
אפשר להעריך היבטים אלה בהגלם אמשימה:
הצלג מידע מובן ומגלים אנושלה הכגיבה הצלג מידע בהגלם אדרישלה המללה, רומל: מיכל מכא מקולה המידע שפוצלה, הגיחסוג אכל רכיבי הגכון של המשימה
הצלג המידע באמצעלה הסברים, גיאורים ודלמאל המלשקים אג לובד המידע המטקסטלים לנקראלה.

הערה: אם הטקסט אינו עוסק בנושא הנדרש, יש לתעד זאת במחווון ולהעריך אותו לפי הקריטריונים במחווון.

לכיד לכיד ברובו לכיד בחלקו לא לכיד

לכידות

הטקסט מתחיל בפנייה עקור איש, ולאחריה התלמידה מנסה לתת הסבר לבקשה "לא להכניס לי כלי חף-פעמיים ושקיות", אך הקישוריות אינה מיטבית ולמעשה היא מתייחסת רק לשקיות: "בצעם השקיות צבי הימ עלולים לאכזב אות השקיות בצעם שהם יחשבו שהשקיות זה אוכל...". ישנה חזרה על מילת הקישור "בצעם" באותו משפט, באופן שפוזם הלכידות.

אחרי כן ישנה המלצה לתושבים להשתמש בשקיות רב-פעמיות, ולאחריה בא שוב תיאור הנכח שנארם לבצע החיים החיים הימים מחלקיקי הפלסטיות שבי, שמתחם במילת הקישור "ובנוסף על...".

שאינה מתאימה כאן. התיאור ממשיך למעשה את תיאור הנכחים ולא את ההמלצה שבמשפט הקודם, ולכן הלכידות עקויה. חסר סיום.

באיזו מידה הטקסט לכיד? אפשר להפריך היבטים אלה:

- פגישה מובחנת ומגאימה אנושא וסיום ברור של הטקסט נניגן אפגיה אוסיים בדרכים שונות ומלואוג.
- הקליווג והמידע הטקסט קשורים זה לזה ומאורגנים ברצף הליוני לומל: כרונולוגי, הכלל אפירט, סיבה אגאא, בליה אפגרוי
- השימוש באמצעי קישור יקוז אורם לכידה הטקסט לומל: מילוג קישור, מאככרים אציוני שיוח

רמה גבוהה רמה בינונית/גבוהה רמה בינונית/נמוכה רמה נמוכה

לשון הטקסט

הטקסט כתוב בשפה מתאימה לרע מידע: לשון פנייה - "תושבים יקרים, אנו מבקשים מבכם..."; לשון המלצה - "אנו ממליצים לכם..."; הצבת המידע: "צבי הימ עלולים לאכזב אות השקיות", "הפלסטיות מתפרק לחתיכות שנקראות מיקרו-פלסטיות...". לאורך הטקסט יש התאם שזוי בכמה מקומות:

"בשקיות רב-פעמיים" (במקום רב-פעמיות), "החתיכות חודרים (במקום חודרות) לבז... ופועים (במקום פועות) בהם". המשפט "בצעם השקיות צבי הימ עלולים לאכזב אות השקיות בצעם שהם יחשבו..." אינו תקין מחבירית. דרך אחת לשכתב את המשפט: "צבי הימ עלולים לחשוב שהשקיות הן מלון ולאכזב אותם בטעות דבר שעלום לזרום למותם". השימוש במילה "זה" במקום "היא" מנמיך את המשלבה: "שהשקיות זה אוכל". גם ציון השיח "ואל" במשפט "ואל הם ימותו" מתאים יותר עלשון היבור.

מפי רמח הלשון בטקסט? אפשר להפריך היבטים אלה:

- שימוש בלשון האופיינית לרשא הכגיבה אוסל הטקסט
- ליון באוצר המילים ודיוק בשימוש בו, מילים מורכבות מורפולוגי, מורכבות מחבירי
- מקינוג מורפולוגי, מחבירי

מאפייני כתיב, כתב וארגון על פני הדף

כתיב		שימוש בסימני פיסוק	
☒ כתיב נכון או נכון ברובו ☐ שגיאות כתיב רבות (בעיקר הומופוניות) ☐ שגיאות כתיב רבות הפוגמות בקריאות	☒ פיסוק נכון ברובו ☐ פיסוק חלקי ☐ היעדר פיסוק או פיסוק שגוי	☒ פירוט/הערות:	☐ פירוט/הערות:
ארגון הכתוב על פני הדף		כתב יד	
☒ מאורגן היטב ☐ מאורגן ☐ עדיין אינו מאורגן	☒ מובן וקריא ☐ מובן ברובו ☐ קשה עדיין לפענח	☒ פירוט/הערות:	☐ פירוט/הערות:

לסיכום

לקראת תוכנית עבודה: נקודות חוזק ונקודות לחיזוק

הייתי אומרת/אתלמידיה שהסקס שכתבה מתאים לשמש כפס מידע ושאינו רואה שהיא נסתה
 לענות על דרישות המטלה. אפנה את תשומת ליבה לכך שהיא צריכה לכתוב לקורא שאינו מכיר
 את הנושא: לשים לב לפרטים החסרים בתוכן, לקישוריות שנפגמה בשל חוסר עקביות ברעיונות
 ובשל שימוש בלתי מתאים במילות קישור. אפנה את תשומת ליבה לחזרתיות, שבמקומה אפשר
 להשתמש במבנה תחבירי מתאים ובמאובכרים. ארצה לעבוד איתה גם עם התאם בין שמות עצם
 לתארים ולפעלים.

• פיבטיס שהיית רוצה להמשיך וללמד בכתיבה של הגלמיד/ה
 • פיבטיס שהיית באחר/אקדם בכתיבה של הגלמיד/ה ויש להמקד בשניים או שלוש פיבטיס אובחון אלגם למ ההגבולות הטקסטים אחרים שכתיבה הגלמיד/ה

לקראת שיחת משב

הייתי מחמיאה לתלמידיה על כך שנסתה להעביר לקוראים את הנבך שעלם להיגרים לחיות היט
 מהשימוש בכלים חד-פעמיים. בתוך כך הייתי מעודדת אותה להמשיך להשתמש במילות קישור
 וזייני שיש כפי לקשר בין הרעיונות בטקסט, וכן להשתמש באוצר מילים מתאים מתוך קטעי המקור.
 הייתי מסבירה לה את חשיבות ארגון הטקסט לפי נושאים/היבטים ומציגה בפניה שהסקס
 צריך להיכתב ברור ומפורט באופן שיהיה מובן לקוראים שאינם מכירים את הנושא. הייתי קוראת
 איתה חלקים נוספים מקטעי המקור כדי לאתר את הרעיונות החסרים ולנסות לקשר אותם לטקסט.
 אפשר להציע לה להדגיש בטקסט שכתבה - בצבע אחיד את נבקי הפסטיקי, ובצבע אחר את
 הפתרונות היחידים עשוי לעבור לה לזהות פרטים נוספים במקורות המידע.

• דברים שהיית רוצה להגיד לגלמיד/ה או לשאלו אלג/ה בקבוצה קריאת הטקסט ולן סמך פלישה של/ה אכתיבה